

NÖRAKSİYAL ANESTEZİ ALTINDA SEZARYEN

- **RUTİN PREOPERATİF DEĞERLENDİRME**

Elektif ise 6 saat açlık (katı gıda yok) ancak 2 saat önce berrak sıvı alabilir

- **STANDART MONİTÖRİZASYON**

EKG, kalp hızı, non-invazif kan basıncı, SpO₂ ve idrar çıkışı

- **POZİSYON** : En az 15° (27°ye kadar) operasyon masasının sola çevrilmesi

NÖRAKSİYAL ANESTEZİ UYGULAMASI

- İntravenöz (İV) Ringer laktat verilir.

- **Aspirasyon profilaksisi**

- İV 50 mg ranitidin ve 10 mg metoklopramid (operasyondan yarım saat önce)

- **Antibiyotik profilaksisi**

- 1 gram sefazolin (cilt insizyonundan önce)

1) Tek Doz Spinal Anestezi Uygulaması

- **T4 düzeyinde blok sağlamak üzere TERCİHEN 25-29 G** atravmatik spinal iğnelerle - orta hattan - oturur pozisyonda ED95 dozunda hiperbarik bupivakain ile fentanil ve/veya morfin kombinasyonu kullanılır. Ayrıca aşağıda belirtilen intratekal lokal anestezi ve/veya opioidlerden oluşan benzer bir kombinasyon da tercih edilebilir.

İntratekal lokal anestezi ve/veya opioidler		ED50	ED95
Bupivakain (Fentanil 10 µg + Morfin 0.2 mg)	Hiperbarik	7,6 mg	11,2 mg
	“Plain”	7,25 mg	13 mg
Levobupivakain	Hiperbarik	9,3 mg	
	“Plain”	11,1 mg	
Ropivakain	Hiperbarik	10,37 mg	15,39 mg
	“Plain”	16,7 mg	26, 8 mg
Morfin	75-200 µg		
Sufentanil	2,5-5 µg		
Fentanil	10-25 µg		

2) Epidural Anestezi Uygulaması

TERCİHEN 16-18 G Epidural Tuohy iğnesiyle - orta hattan - oturur pozisyonda – direnç kaybı yöntemiyle (salinle) epidural aralık bulunarak epidural kateter yerleştirilip epidural test dozunu (sıklıkla 5 µg/ml adrenalin içeren (1:200.000) içeren 3 ml %2 lidokain) takiben intravazal ve intratekal yerleşim olmadığı doğrulandıktan sonra genellikle aşağıda belirtilen lokal anestezi ve/veya opioidler epidural kateterden yapılır. Cerrahi anestezi için blok seviyesinin T4'e ulaşması beklenir.

Lokal Anestezikler	Doz
%0.5 bupivakain	75-125 mg
%0.5 ropivakain	75-125 mg
Opioidler	
Fentanil	50-100 µg
Sufentanil	10-20 µg
Morfin	3-4 mg

3) Kombine Spinal Epidural (KSE) Anestezi Uygulaması

TERCİHEN iğne içinden iğne tekniği kullanılan bir KSE setiyle (16-18 G Epidural Tuohy iğnesi ve 27-29 G Whitacre spinal iğne) orta hattan - oturur pozisyonda – direnç kaybı yöntemiyle (genellikle salinle) epidural aralık bulunduktan sonra spinal iğneyle ponksiyon yapılarak serbest BOS akışı gözlenince intratekal enjeksiyon yapılır. Daha sonra epidural kateter yerleştirilir.

Genellikle KSE'de spinal blok için bugüne kadar ultra düşük doz < 5mg veya düşük doz 5-7.5 mg arasında değişen hiperbarik bupivakainin fentanil ve/veya morfin kombinasyonları önerilmiştir. Epidural kateterin ise çoğunlukla postoperatif analjezi için kullanımı amaçlanmaktadır.

Eğer cerrahi anestezi için T4'te yeterli duyuşsal blok varsa operasyonun başlamasına izin verilir. Yeterli blok yoksa önce epidural test dozu (sıklıkla 5 µg/ml adrenalin içeren (1:200.000) içeren 3 ml %2 lidokain) uygulanır. Ancak bu test dozuyla epidural kateterin intravazal olmadığı test edilebilirse de, HER ZAMAN intratekal yerleşmediği TAM olarak doğrulanamayabilir. Bu durumda epidural test dozu sonrası blok seviyesi çok dikkatli kontrol edilir. Bu nedenle KSE'de spinal anestezi için epidural kateter varlığına güvenerek ultra düşük doz intratekal lokal anestezi veya tek doz spinal anestezi gibi bir doz rejimi yerine daha ılımlı optimal dozlarda lokal anestezi opioid ile kombinasyonları kullanılması akılcı olacaktır.

NOT:KSE'de spinal anestezi için epidural kateter varlığına güvenerek ne ultra düşük doz ne de tek doz spinal anestezi gibi bir doz rejimi uygulamak yerine ılımlı optimal dozlarda lokal anestezi opioid kombinasyonları kullanılması daha akılcı görünmektedir.

- **Uterotonik Kullanımı (umbilikal kord klemplendikten sonra)**
1000 mL RL içine 20 İÜ oksitosin İV infüzyon
Uterus tonusu sağlanamazsa sırasıyla İM 0.2 mg metilergonovin ve/veya transrektalmizoprostol
- **Postoperatif Analjezi**
Multimodal analjezi olarak intratekal opioid olarak morfin kullanılan tek doz spinal anestezi parasetamol ve/veya NSAII kullanılmaktadır.